

1. Если кто украдет вола или овцу и заколет или продаст, то пять волов заплатит за вола и четыре овцы за овцу.

УПО:(21-37) Коли хто вкраде вола або овечку, і заріже його або продасть його, то відшкодує п'ять штук великої худоби за вола того, а чотири дрібної худоби за ту овечку.

KJV: If a man shall steal an ox, or a sheep, and kill it, or sell it; he shall restore five oxen for an ox, and four sheep for a sheep.

2. Если [кто] застанет вора подкапывающего и ударит его, так что он умрет, то кровь не [вменится] ему;

УПО:(22-1) Коли злодій буде зловлений в підкопі, і буде побитий так, що помре, то нема провини крови на тому, хто побив.

KJV: If a thief be found breaking up, and be smitten that he die, there shall no blood be shed for him.

3. но если взошло над ним солнце, то [вменится] ему кровь. [Укравший] должен заплатить; а если нечем, то пусть продадут его [для уплаты] за украденное им;

УПО:(22-2) Але як засвітило сонце над ним, то є на ньому провина крови. Злодій конче відшкодує, а якщо він нічого не має, то буде проданий за свою крадіжку.

KJV: If the sun be risen upon him, there shall be blood shed for him; for he should make full restitution; if he have nothing, then he shall be sold for his theft.

4. если украденное найдется у него в руках живым, вол ли то, или осел, или овца, пусть заплатит вдвое.

УПО:(22-3) Якщо та крадіжка справді буде знайдена в руці його живою, від вола аж до осла, до ягняти, то нехай відшкодує удвоє.

KJV: If the theft be certainly found in his hand alive, whether it be ox, or ass, or sheep; he shall restore double.

5. Если кто потравит поле, или виноградник, пустив скот свой травить чужое поле, пусть вознаградит лучшим из поля своего и лучшим из виноградника своего.

УПО:(22-4) Коли хто випасе поле або виноградника, і пустить свою худобу й буде випасати на чужому полі, відшкодує найліпшим із поля свого й найліпшим із свого виноградника.

KJV: If a man shall cause a field or vineyard to be eaten, and shall put in his beast, and shall feed in another man's field; of the best of his own field, and of the best of his own vineyard, shall he make restitution.

6. Если появится огонь и охватит терн и выжжет копны, или жатву, или поле, то должен заплатить, кто произвел сей пожар.

УПО:(22-5) Коли вийде огонь і попаде на тернину, і буде спалена скирта, або збіжжя стояче, або поле, конче відшкодує той, хто запалив пожежу.

KJV: If fire break out, and catch in thorns, so that the stacks of corn, or the standing corn, or the field, be consumed therewith; he that kindled the fire shall surely make restitution.

7. Если кто отдаст ближнему на сохранение серебро или вещи, и они украдены будут из дома его, то, если найдется вор, пусть он заплатит вдвое;

УПО:(22-6) Коли хто дасть своєму ближньому срібло або посуд на збереження, а воно буде вкрадене з дому того чоловіка, якщо буде знайдений злодій, нехай відшкодує вдвоє.

KJV: If a man shall deliver unto his neighbor money or stuff to keep, and it be stolen out of the man's house; if the thief be found, let him pay double.

8. а если не найдется вор, пусть хозяин дома придет пред судей [и поклянется], что не простер руки своей на собственность ближнего своего.

УПО:(22-7) Якщо ж злодій не буде знайдений, то власник дому буде приведений до суддів, на присягу, що не простягав своєї руки на працю свого ближнього.

KJV: If the thief be not found, then the master of the house shall be brought unto the judges, to see whether he have put his hand unto his neighbor's goods.

9. О всякой вещи спорной, о воле, об осле, об овце, об одежде, о всякой вещи потерянной, о которой кто-нибудь скажет, что она его, дело обоих должно быть доведено до судей: кого обвинят судьи, тот заплатит ближнему своему вдвое.

УПО:(22-8) У кожній справі провини, про вола, про осла, про овечку, про одіж, про все згублене, про яке хто скаже, що це його, нехай справа обох прийде до судді. Кого суддя визнає за винного, той відшкодує вдвоє своєму ближньому.

KJV: For all manner of trespass, whether it be for ox, for ass, for sheep, for raiment, or for any manner of lost thing which another challengeth to be his, the cause of both parties shall come before the judges; and whom the judges shall condemn, he shall pay double unto his neighbor.

10. Если кто отдаст ближнему своему осла, или вола, или овцу, или какой другой скот на сбережение, а он умрет, или будет поврежден, или уведен, так что никто сего не увидит,

--

УПО:(22-9) Коли хто дасть своєму ближньому на збереження осла, або вола, або овечку, чи яку іншу худобину, а вона згине, або буде скалічена, або буде заграбована, і ніхто того не бачив,

KJV: If a man deliver unto his neighbor an ass, or an ox, or a sheep, or any beast, to keep; and

it die, or be hurt, or driven away, no man seeing it:

11. клятва пред Господом да будет между обоими в том, что [взявший] не простер руки своей на собственность ближнего своего; и хозяин должен принять, а [тот] не будет платить;

УПО:(22-10) присяга Господня нехай буде між обома, що він не простяг своєї руки на власність свого ближнього, а власник її нехай забере, а позваний не буде відшкодувати.
KJV: Then shall an oath of the LORD be between them both, that he hath not put his hand unto his neighbor's goods; and the owner of it shall accept thereof, and he shall not make it good.

12. а если украден будет у него, то должен заплатить хозяину его;

УПО:(22-11) А якщо справді буде вкрадена від нього, то нехай відшкодує власникові її.
KJV: And if it be stolen from him, he shall make restitution unto the owner thereof.

13. если же будет [зверем] растерзан, то пусть в доказательство представит растерзанное: за растерзанное он не платит.

УПО:(22-12) Якщо дійсно буде розшарпана вона, нехай принесе її як свідощтво, а за розшарпане він не відшкодує.

KJV: If it be torn in pieces, then let him bring it for witness, and he shall not make good that which was torn.

14. Если кто займет у ближнего своего скот, и он будет поврежден, или умрет, а хозяина его не было при нем, то должен заплатить;

УПО:(22-13) А коли хто позичить від свого ближнього худобину, а вона буде скалічена або згине, а власник її не був із нею, то конче відшкодує;

KJV: And if a man borrow ought of his neighbor, and it be hurt, or die, the owner thereof being not with it, he shall surely make it good.

15. если же хозяин его был при нем, то не должен платить; если он взят был в наймы за деньги, то пусть и пойдет за ту цену.

УПО:(22-14) якщо ж її власник був із нею, не відшкодує. А якщо худобина була найнята, то піде та шкода в заплату її.

KJV: But if the owner thereof be with it, he shall not make it good: if it be an hired thing, it came for his hire.

16. Если обольстит кто девицу необрученную и переспит с нею, пусть даст ей вено [и возьмет ее] себе в жену;

УПО:(22-15) А коли хто підмовить дівчину, яка не заручена, і ляже з нею, то нехай дасть їй віно, і візьме її собі за жінку.

KJV: And if a man entice a maid that is not betrothed, and lie with her, he shall surely endow her to be his wife.

17. а если отец не согласится выдать ее за него, пусть заплатит [столько] серебра, сколько [полагается] на вено девицам.

УПО:(22-16) Якщо батько її справді відмовить віддати її йому, нехай відважить срібла згідно з віном дівочим.

KJV: If her father utterly refuse to give her unto him, he shall pay money according to the dowry of virgins.

18. Ворожеи не оставляй в живых.

УПО:(22-17) Чарівниці не зоставиш при житті.

KJV: Thou shalt not suffer a witch to live.

19. Всякий скотоложник да будет предан смерти.

УПО:(22-18) Кожен, хто зляжеться з худобиною, конче буде забитий.

KJV: Whosoever lieth with a beast shall surely be put to death.

20. Приносящий жертву богам, кроме одного Господа, да будет истреблен.

УПО:(22-19) Кожен, хто приносить жертву богам, крім Бога Одного, підпадає закляттю.

KJV: He that sacrificeth unto any god, save unto the LORD only, he shall be utterly destroyed.

21. Пришельца не притесняй и не угнетай его, ибо вы сами были пришельцами в земле Египетской.

УПО:(22-20) А приходька не будеш утискати та гнобити його, бо й ви були приходьками в єгипетським краї.

KJV: Thou shalt neither vex a stranger, nor oppress him: for ye were strangers in the land of Egypt.

22. Ни вдовы, ни сироты не притесняйте;

УПО:(22-21) Жодної вдови та сироти не будеш гнобити;
KJV: Ye shall not afflict any widow, or fatherless child.

23. если же ты притеснишь их, то, когда они возопиют ко Мне, Я услышу вопль их,
УПО:(22-22) якщо ж ти справді гнобитимеш їх, то коли вони, кличучи, кликатимуть до Мене, то конче почую їхній зойк,
KJV: If thou afflict them in any wise, and they cry at all unto me, I will surely hear their cry;

24. и воспламенится гнев Мой, и убью вас мечом, и будут жены ваши вдовами и дети ваши сиротами.
УПО:(22-23) і розпалиться гнів Мій, і повбиваю вас мечем, і стануть жінки ваші вдовами, а діти ваші сиротами.
KJV: And my wrath shall wax hot, and I will kill you with the sword; and your wives shall be widows, and your children fatherless.

25. Если дашь деньги займы бедному из народа Моего, то не притесняй его и не налагай на него роста.
УПО:(22-24) Якщо позичиш гроші народові Моему, бідному, що з тобою, то не будь йому, як суворий позичальник, не покладеш на нього лихви.
KJV: If thou lend money to any of my people that is poor by thee, thou shalt not be to him as an usurer, neither shalt thou lay upon him usury.

26. Если возьмешь в залог одежду ближнего твоего, до захождения солнца возврати ее,
УПО:(22-25) Якщо дійсно візьмеш у заставу одягу ближнього свого, то вернеш її йому до заходу сонця,
KJV: If thou at all take thy neighbor's raiment to pledge, thou shalt deliver it unto him by that the sun goeth down:

27. ибо она есть единственный покров у него, она--одеяние тела его: в чем будет он спать? итак, когда он возопиет ко Мне, Я услышу, ибо Я милосерд.
УПО:(22-26) бо вона єдине накриття його, вона одіж на тіло його; на чому він буде лежати? І станеться, коли буде він кликати до Мене, то почую, бо Я милосердний.
KJV: For that is his covering only, it is his raiment for his skin: wherein shall he sleep? and it shall come to pass, when he crieth unto me, that I will hear; for I am gracious.

28. Судей не злословь и начальника в народе твоём не поноси.

УПО:(22-27) Бога не будеш лихословити, а начальника в народі твоїм не будеш проклинати.

KJV: Thou shalt not revile the gods, nor curse the ruler of thy people.

29. Не медли [приносить Мне] начатки от гумна твоего и от точила твоего; отдавай Мне первенца из сынов твоих;

УПО:(22-28) Не будеш спізнюватися, щодо жертв, із щедрістю збіжжя та з плинами твоїми. Перворідного з синів своїх даси Мені.

KJV: Thou shalt not delay to offer the first of thy ripe fruits, and of thy liquors: the firstborn of thy sons shalt thou give unto me.

30. то же делай с волом твоим и с овцою твоею. семь дней пусть они будут при матери своей, а в восьмой день отдавай их Мне.

УПО:(22-29) Так зробиш волів своєму, і дрібній худобі своїй: сім день буде вона з своєю матір'ю, а восьмого дня даси її Мені.

KJV: Likewise shalt thou do with thine oxen, and with thy sheep: seven days it shall be with his dam; on the eighth day thou shalt give it me.

31. И будете у Меня людьми святыми; и мяса, растерзанного зверем в поле, не ешьте, псам бросайте его.

УПО:(22-30) І ви будете Мені святими людьми, і не будете їсти м'яса, розшарпаного в полі, псові кинете його!

KJV: And ye shall be holy men unto me: neither shall ye eat any flesh that is torn of beasts in the field; ye shall cast it to the dogs.